

NOTAT

Emne	Oppstart av QMS-synkronisering
Til	Fylkeskartsjefer, FKB-ansvarlige og Plandata-ansvarlige ved fylkeskartkontorene.
Fra	Proff-gruppa v/Nils I. Nes
Dato	08.05.2012
Kopi til	Ledelsen i Landdivisjonen, IT

Bakgrunn

Synkronisering av kartdata har de siste par årene vært mye omtalt som en mulighet til å få til en langt hyppigere og mer effektiv utveksling/distribusjon av FKB- og Plandata innenfor Norge digitalt. Synkronisering av QMS-baser har vært under utvikling i denne perioden og er nå klart i til å bli tatt i bruk. Det ble på tampen av 2011 også satt i gang et prosjekt for å lage et åpent/felles grensesnitt for synkronisering av data mellom ulike programsystemer. Det er viktig å få et felles grensesnitt på plass for at synkronisering skal bli den viktige brikken i datainfrastrukturen i Norge digitalt som vi håper på. Vi må imidlertid forvente at det går tid før vi har programsystemer som støtter dette felles grensesnittet, og imens kan vi begynne å bruke synkronisering i QMS.

For Kartverkets del vil de tekniske forutsetningene for å starte med QMS synkronisering være på plass i løpet av våren 2012. Dette dokumentet skisserer en pilottesting av QMS-synkronisering mot noen kommuner og rammer for bruk av synkronisering så langt dette er klart.

Opplegget for bruk av QMS-synkronisering som beskrives her er på et svært foreløpig nivå. Det må jobbes mer med dette opplegget både teknisk og administrativt før det kan settes i ordinær drift. Vi regner med at pilottesting vil gi verdifulle innspill til dette. Alle oppfordres til å komme med innspill/spørsmål!

Skisse for bruk av QMS-synkronisering

QMS-synkronisering definerer en tilbyder og en abonnent. På de mest levende datasettene som Plandata, FKB-PbITiltak, FKB-Bygning og FKB-Veg er det spesielt interessant for Kartverket å være abonnent på endringer fra kommunens data (data der kommunen er originaldatavert). I andre sammenhenger kan det være aktuelt for Kartverket å være tilbyder. Se tabell under:

Datasekk	Kommunen	Kartverket
Plandata FKB-Bygning FKB-PbITiltak FKB-Veg (Kommunen er originaldatavert)	Tilbyder	Abbonent
Øvrige FKB-data (Kartverket er originaldatavert)	Abbonent	Tilbyder

Oppstart av synkronisering

Ved oppstart av synkronisering må tilbyder og abonnent være bevisste på en del ting. Spesielt viktig er det at objektkatalogen i QMS må være identisk hos tilbyder og abonnent. I tillegg må området som skal synkroniseres defineres nøyaktig slik at Kartverket fortsatt kan sette sammen sømløse landsdekkende data uten glipper og overlapp. Til slutt må det tas stilling til om man starter med en tom abonnent (alt innhold hos tilbyder kopieres over ved første synkronisering) eller om man starter med like data hos tilbyder og abonnent og så starter synkronisering. I slike tilfeller må IT involveres for å gjøre en eksport/import på database-nivå. En slik framgangsmåte kan også være aktuell ved utbytting av store datamengder i forbindelse med periodisk ajourhold. Hvor store datamengder som kan overføres greit ved synkronisering vil være av de spørsmålene vi kan få svar på i pilottesten.

Forholdet til FDV-avtalene

Når vi tar i bruk synkronisering bør dette medføre endringer i FDV-avtalene. Dette må bli fulgt opp ved revidering av mal for FDV-avtalene. For eksempel vil forvaltningsrundene som er beskrevet i FDV-avtalene få et nytt innhold ved synkronisering av dataene. Datautveksling skjer ved kontinuerlig synkronisering, men det vil fortsatt være behov for en periodisk kontroll og feilretting i dataene tilsvarende ofte som de tidligere forvaltningsrundene (1-2 ganger i året).

Direkte tilgang til original

Det bør være en generell regel at Kartverket har direkte tilgang (via NGIS-API) til kommunens original på de datasettene der kommunen er originaldatavert/tilbyder. Dette vil være viktig i forbindelse med:

- Kontroll og ev. retting som i forbindelse med FDV-avtalene.
- Innlegging av data fra nye Geovekst-prosjekter.
- Bistand til teknisk oppgradering i forbindelse med nye SOSI-versjoner etc.

Der Kartverket ikke gis direkte tilgang til originalbasen må disse hensynene ivaretas på ved gammeldags oversending av filer/feillister eller på annen måte.

Distribusjon av data

Synkronisering av databaser kan på sikt bli en viktig måte å distribuere data fra Kartverket til Norge digitalt-parter, men inntil videre er det bruk av QMS-synkronisering til felles forvaltning av FKB og Plandata som har fokus. Likevel vil

synkronisering påvirke hvordan vi legger opp distribusjon av dataene våre. For filbasert distribusjon av FKB-data, foreslås det å legge opp til et skille mellom hovedversjoner og mellomversjoner.

Hovedversjon vil tilsvare nåværende filbaserte distribusjon knyttet til FDV-avtalene. Det skal være minst en hovedversjon av FKB for hver kommune pr. år. For kommuner som benytter synkronisering vil hovedversjoner knyttes til årlig/halvårlig kvalitetskontroll av dataene. Det tas vare på alle hovedversjoner og dokumentasjon av endringer siden forrige versjon vil skje fra hovedversjon til hovedversjon.

Innimellom hovedversjonene kan det distribueres mange mellomversjoner. For de kommunene som synkroniseres inn til Kartverket kan det for eksempel legges opp til en automatisk ukentlig distribusjon av en mellomversjon. Dette vil kun være maskinell utkopiering av data som ikke innebærer noen manuell kvalitetskontroll. Mellomversjoner bør tas inn datagrunnlaget for Kartverkets WMS-tjenester.

Pilottesting av QMS-synkronisering

Med pilottesting menes i denne sammenhengen testing av ny programvare på reelle data. Vi ønsker å plukke ut noen datasett i noen kommuner der forutsetningene er til stede for å starte synkronisering og begynne å bruke funksjonaliteten der. Vi regner med at funksjonaliteten i programvaren nå er så godt testet at dette er forsvarlig. Samtidig regner vi med at det å ta programvaren i reell bruk vil avdekke mangler/inns spill til forbedringer av programvaren og ikke minst gi grunnlag for å bruke programvaren bedre.

Kommuner som deltar på pilot-test

Ved valg av testkommuner har vi valgt ut kommuner som har den nødvendige programvaren tilgjengelig (QMS 9.0) og der vi har interesserte/kompetente personer både i kommunene og på kartkontoret. Det vil være aktuelt å teste både FKB og plandata i alle testkommunene.

Kommuner	Kontaktperson FKK
Lindesnes-samarbeidet	Bernt Audun Strømsli
Asker og/eller Bærum	Andreas Dyken
Hamar/Hedemarken	Jon Anders Bordal/Bjørn Trygve Haugen

Testperiode

Vi håper å komme i gang med pilottesten i starten av juni 2012 (så raskt det er teknisk mulig, QMS 9.0 må være installert hos både Kartverket og kommune). Det vil bli gjort en løpende evaluering av testingen og forhåpentligvis vil testingen gli over i ren drift. Når vi har erfaring fra noen måneders testbruk, vil det bli gjort en grundigere evaluering og (om resultatene er gode) på bakgrunn av det lagt en plan for å ta i bruk QMS-synkronisering for alle kommuner som ønsker dette.

Bruk av QMS-synkronisering til distribusjon mot sentrale Norge digitalt-parter vil vi også vente med til vi har fått erfaring fra pilottesting mot de 3 kommunene. Vi regner med at en plan for bruk av QMS-synkronisering i drift vil være klar i løpet av høsten.